

věcný. Než v našem případě jest věc jinaká. Zde zůstavitel opatřil své ustanovení o důchodu a o zákazu jeho zcizení, zavazení a postoupení výminkou rozvazovací, k čemuž byl úplně oprávněn, a tím nabývá vzpomenu-
 nutý zákaz jiného rázu. Jakmile ona výminka nastala — a to se zde stalo — právo k důchodu pro oprávněného pominulo a to výslovným a dle zákona dovoleným ustanovením pořizujícího (§§ 696, 699, 709 obč. zák.). Výminka ta byla a jest z knihy pozemkové zřejma a účinkuje tudíž proti každému i proti věřiteli. Jen v jediném bodu sluší dovolání přiznati oprávněnost, pokud se týče vedení exekuce na již splatné důchodové lhůty (částky). Odvolací soud i ohledně těch uznává, že následkem vedení exekuce propadly a že tedy dlužník Emanuel B. na ně práva nemá. K tomu nelze přisvědčiti. Rozvazovací výminka nastala teprve vedením exekuce, tedy, když jde o právo věcné, o pohledávku knihovní, v době, kdy poddlužníka došel zákaz platební (§§ 320, 294 ex ř.). V tu dobu důchod zaniknul. Nezaniknuly však do této doby již splatné lhůty důchodové. Na ty k důchodu oprávněný nabyl nároku, ty stály se již jeho jměním, ty mohl od majitele zatížené reality požadovati i žalobou vymáhati. Že by zákaz zadlužení působil také zpět, z ničeho nevyplývá, naopak dle smyslu ustanovení pořizujícího a dle přirozených zásad vykládacích za to sluší pokládati, že újma z vedení exekuce vzniklá má působiti teprve od doby vedení exekuce, tedy pro čas budoucí (§§ 614, 655, 914, 915 a 6 obč. zák.). Má tudíž žalobce právo, požadovati na poddlužníku do vedení exekuce již splatné částky důchodové a jest v tomto směru rozsudek soudu odvolacího stížen dovolacím důvodem č. 4 §u 593 c. ř. s. V tomto směru a s tímto obmezením bylo dovolání vyhověno a, poněvadž v rozsudcích nižších soudů nejsou tyto splatné důchodové lhůty přesně a spolehlivě zjištěny, nezbývalo než po rozumu § 510 c. ř. s. rozsudek v odpor bráný zrušiti a vysloviti, jak shora uvedeno jest.

Čís. 159.

Nešetření předpisů poplatkových nemá vlivu na platnost právního jednání.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1919, Rv II 126/19.)

Dle obsahu písemné kupní smlouvy prodala žalobkyně žalované nemovitosti za 40.000 K, jež zaplacený byly částkou 12.000 K před podpisem smlouvy, zbytkem vtčleny na nemovitostech a spláceny býti měly v ročních lhůtách; žalobkyně tvrdí ve své žalobě, že kupní cena naodpovídá skutečnému dohodnutí, ježto byla smluvena na 42.000 K a částka 30.000 K měla býti splatna ve lhůtách a vtčlena na prodaných nemovitostech. Několik dní před sepsáním tržní smlouvy požádali ji prý žalovaní, by si dala knihovně zajistiti pouze 28.000 K, 2.000 K prý splatí co nejdříve, takže by bylo knihovní zajištění u tohoto zbytku bezúčelné. Žalobkyně prý této žádosti vyhověla nevědouc, že žalovaným šlo o snížení poplatků převodních, poněvadž podle zák. ze dne 18. června 1901, č. 78 ř. z. obnáší převodní poplatek při kupní ceně nemovitosti do 40.000 korun pouze 3½ proc. a při kupní ceně přes 40.000 K 4 proc. kupní ceny. Ježtož jí žalovaní na ony 2.000 K splatili dosud pouze 500 K, domáhá se

na nich zaplacení částky 1500 K. — **S o u d p r v é s t o l i c e** (krajský soud v Novém Jičíně) vyhověl žalobnímu podání, vzav za přokázáno, že **trhová cena** skutečně byla smluvna na 42.000 K, že bylo ujednáno, že částka 2.000 K bude zaplacena co nejdříve, nejdéle do roka, že však na ní **splaceno** bylo pouze 500 K, takže nárok žalobní na zbytek 1.500 K jest **ospravedlněný**. — **O d v o l a c í s o u d** (vrchní zemský soud v Brně) potvrdil rozsudek prvního soudu z těchto **d ů v o d ů**: Strana žalovaná potírá rozsudek prvního soudce v první řadě proto, že soudce opomenul prohlásiti smlouvu kupní mezi spornými stranami uzavřenou za neplatnou podle § 879 obč. zák. a že z toho důvodu žalobu zamítl. Při tom však přehlíží žalovaná strana, že nešetření předpisů poplatkových na platnost právního jednání vlivu nemá a že v zákoně o poplatcích ze dne 9. února 1850 č. 50 ř. z. podobného předpisu (až na § 86, který se však jen týče písemných závazků) není; ovšem ale nastávají následky trestní dle § 84 č. 2 poplatk. zákona.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalovaných.

D ů v o d y:

Žalovaní shledávají nesprávné posouzení po stránce právní v tom, že ujednání mající za účel, by fiskus byl na poplatcích zkrácen, jest závazné. Než věc byla odvolacím soudem správně posouzena. Neboť k tvrzení žalovaných, že každá úmluva, při které nedbáno ustanovení poplatkového zákona, odporuje dobrým mravům a jest dle § 879 obč. zák. neplatnou, nelze přisvědčiti. Nešetření předpisů poplatkových na platnost právního jednání vlivu nemá. Všeobecná ustanovení § 879 obč. zák. nevztahují se vůbec na případy přestupku poplatkového zákona, protože případy ty jsou zvláštními ustanoveními zákona o poplatcích upraveny. V § 84 zák. o poplatcích ze dne 9. února 1850 č. 50 ř. z. se výslovně ustanovuje, že udání nižší ceny v listině, která jest podkladem pro vyměření poplatku, dlužno stihati dle norem poplatkového zákona, aniž by bylo vysloveno, že smlouvy takové jsou neplatné; extensivní výklad § 86 poplat. zák. jest vzhledem k výjimečnosti tohoto ustanovení nepřipustný.

Čís. 160.

Právo předkupní, náležející jednomu ze spoluvlastníků, brání domáhati se zrušení spoluvlastnictví veřejnou soudní dražbou.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1919, Rv II 129/19.)

Žalující manželé jsou vlastníky jedné, žalovaná vlastníci druhé nedělené polovice domu. Na domě tom zapsáno jest vzájemné právo předkupní, jež má dle srovnalého výkladu stran ten smysl, že, když jedna strana prodati neb postoupiti chce svou polovici, tuto musí předem nabídnouti ku koupi druhé straně a, pakli tato by tuto polovici nechtěla převzít, že má prodávající, pokud se týče postupující strana právo, svou polovici zciziti i třetí osobě. Žalobci žalovali druhou spoluvlastnici na zrušení spoluvlastnictví prodejem ve veřejné soudní dražbě, poněvadž se cítí chováním se žalované v užívání domu omezení a obtíženi a žalovaná nechce na nutné opravy a novostavby v domě přispívati. — **S o u d p r v é**